

**ДО
АКРЕДИТАЦИОННИЯ СЪВЕТ
НА НАОА**

ДОКЛАД

**НА ПОСТОЯННАТА КОМИСИЯ ПО ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ И СПОРТ ЗА
РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ИЗВЪРШЕНОТО ОЦЕНЯВАНЕ ПО ПРОЦЕДУРА ЗА
ПРОГРАМНА АКРЕДИТАЦИЯ НА ДОКТОРСКА ПРОГРАМА**

„ГАСТРОЕНТЕРОЛОГИЯ”

**ОТ ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ 7.1. МЕДИЦИНА,
ОБЛАСТ НА ВИШЕ ОБРАЗОВАНИЕ 7. ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ И СПОРТ
ВЪВ ВОЕННОМЕДИЦИНСКА АКАДЕМИЯ**

Уважаема г-жо Председател на АС на НАОА,

Постоянната комисия по здравеопазване и спорт предоставя на Вашето внимание настоящия доклад за резултатите от извършеното оценяване по процедура за програмна акредитация на докторска програма „Гастроентерология“ от професионално направление 7.1. Медицина, област на висше образование 7. Здравеопазване и спорт във **Военномедицинска академия.**

Докладът е разработен в съответствие с чл. 78 от ЗВО и съгласно критериалната система за програмна акредитация на ОНС „доктор“ в съответствие със стандартите и насоките за осигуряване на качеството в европейското пространство за висше образование /ESG/ - част 1 /1-10/ и по смисъла на чл. 78, ал. 3 от ЗВО /Таблица 5/, приети от АС на НАОА на 20.10.2016 г.

СЪДЪРЖАНИЕ

- I. ХРОНОЛОГИЯ НА ПРОЦЕДУРАТА**
II. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРЕПОРЪКИТЕ ОТ ПРЕДХОДНАТА АКРЕДИТАЦИЯ
III. ПРОВЕРКА ПО ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА КРИТЕРИИТЕ ЗА ПРОГРАМНА АКРЕДИТАЦИЯ НА ДОКТОРСКА ПРОГРАМА В СЪОТВЕТСТВИЕ СЪС СТАНДАРТИТЕ И НАСОКИТЕ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО В ЕВРОПЕЙСКОТО ПРОСТРАНСТВО ЗА ВИСШЕ ОБРАЗОВАНИЕ (ESG) - ЧАСТ 1 (1-10) И ПО СМИСЪЛА НА ЧЛ. 78, АЛ. 3 ОТ ЗВО (ТАБЛИЦА 5), ПРИЕТИ ОТ АС НА НАОА НА 20.10.2016 Г.
-

I. ХРОНОЛОГИЯ НА ПРОЦЕДУРАТА

№ по ред	Решения	Номер и дата на протокол / дата на извършено действие
1.	Откриване на процедурата от АС	Протокол № 17/23.6.2021 г.
2.	Утвърждаване на състав на ЕГ от АС Проф. д-р Кичка Велкова, дмн Проф. д-р Юрий Анастасов, дмн Доц. д-р Станислав Славчев, дм Наблюдаващ от ПКЗС проф. д-р Росен Маджов, дмн	Протокол №21/07.09.2023 г.
3.	Извършено посещение на ЕГ във ВУ	26.09.2023г
4.	Обсъждане и приемане на доклада на ЕГ от ПК	Протокол № 3/23.1.2024 г.
5.	Обсъждане и приемане на доклада на ПК и изпращането му до ВУ за становище	Протокол № 3/23.1.2024 г.
6.	След изтичане на срока по чл. 35, ал.2 от ПДНАОА /относно становището на оценяваната институция /ПК предоставя доклада на АС	

II. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРЕПОРЪКИТЕ ОТ ПРЕДХОДНАТА АКРЕДИТАЦИЯ

Дадена е програмна акредитация на докторска програма „Гастроентерология“ от професионално направление 7.1. Медицина във Военномедицинска академия на основание на обща оценка по критериите 9,66 (Протокол № 20 на АС от 3.09.2015 г.)
Препоръки няма.

III. КОНСТАТАЦИИ И ОЦЕНКИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА КРИТЕРИИТЕ ЗА ПРОГРАМНА АКРЕДИТАЦИЯ НА ДОКТОРСКА ПРОГРАМА В СЪОТВЕТСТВИЕ СЪС СТАНДАРТИТЕ И

НАСОКИТЕ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО В ЕВРОПЕЙСКОТО ПРОСТРАНСТВО ЗА ВИШЕ ОБРАЗОВАНИЕ/ ESG/- ЧАСТ 1 /1-10/ И ПО СМИСЪЛА НА ЧЛ. 78, АЛ. 3 ОТ ЗВО (ТАБЛИЦА 5)¹

Въз основа на изводите на ЕГ в доклада се оценява изпълнението/неизпълнението на всички критерии за програмна акредитация на докторски програми в съответствие на стандартите и насоките за осигуряване качеството в Европейското пространство за висше образование (ESG) – част 1 (1-10) и по смисъла на чл. 78, ал. 3 от ЗВО, както следва:

Стандарт 1. Политика за осигуряване на качеството

1.1.1. Катедра по „Гастроентерология, чернодробно-панкреатична хирургия и трансплантология“ към ВМА организира обучение по докторската програма в съответствие със своята мисия, цели, задачи и действащото законодателство.

Мисията на Катедра „Гастроентерология, чернодробно-панкреатична хирургия и трансплантология“ към ВМА е да бъде водеща образователна и научна институция с утвърдена идентичност в европейското и световното образователно пространство, ориентирана към осигуряване на високо-качествено обучение, провеждане на значими научни изследвания, въвеждане на иновации и модерни технологии за подобряване на здравето на военнослужещите, цивилните служители на МО и гражданското население, в партньорство с български и международни учебни заведения.

При изпълнението на своята мисия Катедрата се ръководи от основните си цели: осигуряване на стабилна среда за обучение, практика и живот на студентите и докторантите; гарантиране на научен и преподавателски потенциал; възможности за развитие; достъпност и нетърпимост към всякакви форми на дискриминация; уважение на академичните традиции и защита на авторските права.

Стратегическата цел на Военно-медицинска академия и Катедра „Гастроентерология, чернодробно-панкреатична хирургия и трансплантология“ за периода 2016-2023г. е развитието им като водещ образователен, научно-изследователски и технологичен център сред научните организации в България и утвърждаването им сред сродни университети и научни организации зад граница. За постигането ѝ са формулирани задачи за изпълнение в три приоритета: Човешки ресурси; Материално-техническа база и инфраструктура на катедрата; Управление на качеството.

Във Военно-медицинска академия приемът и обучението на докторантите, както и процесите, произтичащи в организацията се регламентират от съответните нормативни документи: национални и вътрешни за Военномедицинска академия.

1.1.2. Във Военно-медицинска академия съществува цялостна стратегия за качеството на обучение и процеса на неговата реализация. Ръководството на ВМА разглежда процесът на осигуряване, поддържане и непрекъснато усъвършенстване на качеството на обучение и на академичния състав като своя първостепенна задача, която гарантира стабилно стратегическо управление и устойчивост на институцията.

Системата за управление на качеството във ВМА подлежи на непрекъснат контрол с цел нейното поддържане, развитие и усъвършенстване. Тя е създадена и се реализира чрез:

---

¹ Оценяването се извършва съгласно приетите от Акредитационния съвет Методика за оценяване по критериалната система на НАОА и Правила за гласуване на процедури за акредитация и за оценяване на проекти.

Комисия за управление и оценка на качеството на учебния процес; Подкомисия за качествено обучение на докторантите; Отговорник по качеството на Катедрата.

Основна цел е постигане и поддържане на качествено обучение, съответно на националните и европейските стандарти, поставящо докторанта в центъра на обучението.

Основната им задача е да се подпомага развитието на знания, умения, ценности, нагласи и компетентности на докторантите, които определят професионалното поведение на завършилите по съответната програма и реализиране на стратегията „Качествено, ефективно и конкурентно-способно медицинско обучение”.

Комисията по качеството в професионалното направление и специалността планира и осъществява два пъти годишно вътрешни одити за оценка на качеството и функциониране на съответните програми за обучение.

Учебната документация се актуализира своевременно, като се отчитат новостите в научно и методическо отношение, както и измененията в нормативната база. Действащите правила, отнасящи се към докторските програми, са актуализирани съобразно новата нормативна база .

Инициаторите при разработването и редактирането на учебната документация по докторските програми са обучаващите, в лицето на хабилитираните специалисти от клиниките и научните ръководители, както и членовете на научно- преподавателския състав, придобили ОНС “Доктор”. Мненията на докторантите при подготовката на учебната документация също са определящи, тъй като докторантите участват в нейната подготовка заедно с научните си ръководители и се отразяват техните научни интереси.

Собствената вътрешна система за оценяване и поддържане качеството на обучение и на академичния състав обезпечава постигане и поддържане на високо качество на основните дейности, реализирани в него, отговарящо на университетските, националните и европейски стандарти в тази насока. Създадена е организация за постоянно наблюдение на процесите с оглед тяхната периодична оценка, анализ и подобрене.

1.1.3. ВМА изгражда и прилага политика за осъществяване взаимовръзката между научните изследвания и обучението по докторската програма в рамките на националния и институционалния контекст. Докторантите и преподавателите прилагат европейските научно-образователни стандарти в своята научна, учебна и методична работа като резултат от проведеното обучение и мотивиращо ръководство, съгласно утвърдените програми, както и вследствие проведени обучения и специализации във водещи в това направление институции у нас и в Европа. Учебните програми се актуализират ежегодно и изцяло покриват изискванията за съответната специалност. Резултатите от научно-изследователската дейност се представят на лекции и други научни форуми, в които участват докторантите и студентите.

Съществуват възможности резултатите от дисертационните трудове да се публикуват в списание “Военна медицина” и други български и чуждестранни издания и така да се създадат взаимовръзки между научните изследвания и обучението по докторската програма.

1.1.4. Във ВМА е създадена система, гарантираща качеството на научно-изследователската дейност и стриктно спазване на етичния кодекс. Контролът се включва на различни етапи от разработването на научните проекти до публикуване на резултатите.

Преди стартиране всички научни изследвания върху хора и животни, провеждани във ВМА, подлежат на начална експертна оценка от Етичната комисия на ВМА. Комисията работи в съответствие с действащата в момента законодателна рамка, третираща етичните аспекти на научните изследвания върху хора и животни. Обект на експертна оценка на Етичната комисия са клинични и неклинични биомедицински и медико-социални научни изследвания върху човешки същества, научни изследвания с използването на персонална биомедицинска информация, както и етични проблеми, отнасящи се до защита на обществените интереси от недобросъвестни действия на изследователите при продукцията, съобщаването, предлагането и публикуването на резултатите от научните изследвания. Етичната комисия осъществява и периодичен надзор и дава становище относно етичните аспекти на научните изследвания във ВМА. Комисията отчита дейността си ежегодно пред Началника на Военно-медицинска академия. Във ВМА е въведена практика всички докторанти преди защита да подават декларация за оригиналност на данните.

Преподавателският състав реализира своите задачи по обучението в мултиетническа и мултикултурална среда и всякакви форми на дискриминация са неприемливи. Обучаващите се докторанти са с различен етнос, религия, социален произход, националност, раса, пол и възгледи. Всички са равнопоставени и се ползват с едни и същи права и задължения, съгласно чл. 4. на ЗВО.

Отпечатването на научни статии в списанията „Военна медицина“ (издание на ВМА и Българското научно дружество по военна медицина) и “Превантивна медицина“ става след предварително рецензиране на представените материали. Рецензентите се определят от Редколегията на списанията, което предполага, че 100% от публикациите са рецензирани.

Във ВМА съществува автоматизирана система за плагиатство. Програмата помага на редактори, автори и рецензенти да предотвратят нарушения чрез сравняване на сходството на ръкописите.

Констатации за изпълнение на критерий 1.1

Целта на подготовката за придобиване на ОНС „доктор“ по „Гастроентерология“ във ВМА - София е в съответствие с мисията, целите и задачите на Академията. Обучението се базира на официално утвърдени стандарти, записани и разработени в програми и правилници и е съобразено с действащото законодателство. В Клиниката по гастроентерология докторската програма е организирана и се реализира успешно. Цялостната дейност за обучение по докторската програма „Гастроентерология“ е подчинена на системата за качество във ВМА-София, без да се пренебрегва нейната специфика. Системата за управление на качеството е стройно организирана и работеща. Във ВМА-София са изработени и се изпълняват правила за осигуряване на академичното единство, академичните свободи и нетърпимост към дискриминация, съответстващи на ЗВО. Те се гарантират от Етичния кодекс на институцията..

Стандарт 2. Разработване и одобряване на програмите

2.1. Висшето училище или научната организация изгражда и прилага процедури за разработване, одобряване, наблюдение и обновяване на докторските програми при съдействието на високо квалифицирани учени, представители на промишлеността и други заинтересовани страни

При разработване и обновяване на докторските програми се спазват всички изисквания, заложен в нормативните документи. В тях се уреждат конкретните условия и ред за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности във ВМА.

Процедурите за прием на редовни и задочни докторанти и за заемане на академичните длъжности се откриват със Заповед на Министъра на отбраната на Република България по предложение на Академичния съвет на ВМА и се реализират чрез явяване на конкурс. Конкурсът по ал.1 се обявява в "Държавен вестник" и на интернет страницата на ВМА. . Всички обявления в интернет страницата съдържат дата на публикуване. Датата трябва да съвпада с датата на публикуване в „Държавен вестник“. Оценяването на дисертационните трудове за придобиване на научни степени и на кандидатите за АД "Главен асистент", "Доцент" и "Професор" се извършва от научно жури. За всяка конкретна процедура съставът на научното жури се утвърждава от Академичния съвет, по предложение на ръководителя на първичното звено - Катедра „Гастроентерология, чернодробно- панкреатична хирургия и трансплантология“. Предложението на съответния съвет на приемащото структурно звено и проектът на заповедта се изпращат на Началника на ВМА за съгласуване и утвърждаване. Дисертационният труд трябва да съдържа научни или научно-приложни резултати, които представляват оригинален принос в науката. Дисертационният труд трябва да показва, че кандидатът притежава задълбочени теоретични знания по съответната специалност и способности за самостоятелни научни изследвания.

В разработването на докторската програма по „Гастроентерология“ за оценявания период 2016г.-2023г. участват членове на академичния състав от ВМА - двама професори и трима доценти

В катедра „Гастроентерология, чернодробно-панкреатична хирургия и трансплантология“ през атестирания период трима главни асистенти са придобили АД „Доцент“ по научната специалност „Гастроентерология“, един асистент е избран за „Главен асистент“.

2.1.1. Докторската програма по „Гастроентерология“ към ВМА е разработена съгласно съвременните постижения и тенденции в развитието на тази специалност, като постоянно се следят новостите в публикуваната специализирана литература от български и чужди автори, както и образователни електронни източници. Темите за разработване от редовните и задочни докторанти се представят, обсъждат и формулират на Катедрен съвет от потенциалния научен ръководител на докторантурата. Утвърждават се от Академичния съвет на ВМА и се представят в Министерство на отбраната, което излиза с разрешение и заповед за разработване на тези теми от задочни и редовни докторанти. Докторантите се включват в учебната и научно-изследователската работа на съответните лаборатории.

2.1.2. Приемът на докторанти става съгласно Закона за развитието на академичния състав в Република България, Правилника за развитието на академичния състав (ПРАС) и Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности във ВМА. Разработени са детайлни процедури за прием на редовни, задочни и докторанти на самостоятелна подготовка въз основа на действащото законодателство, публикувани на интернет-страницата на ВМА. Обучението в редовна докторантура е с продължителност до 3 години, обучението в задочна докторантура е с продължителност до 4 години, обучението в самостоятелна форма на докторантура е с продължителност до 5 години. За редовна и задочна докторантура кандидатът се явява на конкурсен изпит.

Съгласно Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности на ВМА, обучението за придобиване на образователна и научната степен “Доктор” се осъществява и в самостоятелна форма на обучение, при която обучението е с продължителност до 3 години, при минимален срок - 1 година. След разработване на основна част от дисертационния труд кандидатът представя на катедрен съвет основна част от дисертацията /литературен обзор, целта, прилаганите методи и евентуалните резултати/.

Академичният съвет на ВМА взема решение и предлага на съответната структура в Министерство на отбраната докторантът да бъде зачислен по докторската програма. Зачисляването в докторантура става със заповед на Министъра на отбраната.

В служба „Учебна и научно-изследователска дейност“ на ВМА се изготвя „Досие на докторанта“, в което се съдържат всички материали и документи, свързани с неговото зачисляване, подготовка, атестиране и разработване на дисертационния труд. Контролът по изпълнението на учебните планове на докторантите от ВМА се осъществява от Научния ръководител от основното звено, в което е зачислен докторанта и от служба „УНИД“ на ВМА.

Цялата документация (учебни планове и учебни програми) периодично се анализира и се обновява, като се вземе предвид мнението на обучавания и научния ръководител на докторанта. Промените в учебната документация се базират на спазване на регламентирани процедури, създаващи възможност за непрекъсната актуализация на учебните планове, програми и квалификационни характеристики. Всяка промяна в учебен план или въвеждането на нов учебен план се прави по предложение на Катедрения съвет, обсъжда се и се одобрява на Академичния съвет на ВМА.

Индивидуалният план за работа на докторанта включва: наименование на структурата, в която се обучава докторанта; тема на дисертацията; Научен ръководител; вид на докторантурата; изпити и срокове за тяхното полагане; етапи и срокове за приключване на дисертацията и др. Действащата учебна документация се намира в личните досиета на докторантите, които се съхраняват в служба „УНИД“ на ВМА.

2.1.3. Обучението на докторантите се провежда в съответствие със съвременните постижения на науката в областта на докторската програма, чрез подходящи форми - курсове, семинари, конференции и конгреси и др. Изготвената учебна документация се намира на разположение и всеки момент се прилага в личните досиета на докторантите. Тя ежегодно се анализира и обновява със съдействието на научните ръководители и докторантите.

2.1.4. Анализът при планиране и разработване на докторската програма включва възможността за осигуряване на работно място след приключване на обучението. С различните форми на докторантура - редовна, задочна или самостоятелна се осигуряват високо квалифицирани специалисти за институцията, за науката и пазара на труда.

Анализът на актуалността се прави на базата на сравнителни проучвания по дадената проблематика в национален и световен аспект. Вторият анализ на потенциалните работни места се базира на резултати от проучвания относно заетостта на специалисти със същата или сходна квалификация (национални проучвания, рейтингова система, разговори с работодатели, потенциални потребители на кадрите, анализ на незаетите работни места и сфери на възможна реализация на специалистите).

2.1.5. Участието на академичния състав в национални и международни научни форуми ги прави информирани относно съвременните тенденции за развитие на тази научна специалност, методите за обучение и конкурентната среда, в която се намира докторската програма.

2.1.6. Приемът и обучението на докторантите е в съответствие със законовите изисквания.

Всяка научна тема, независимо от вида на докторантурата (редовна, задочна, самостоятелна разработка) се приема от съответните Катедрени съвети и се утвърждава от Академичния съвет на ВМА.

След приемане на докторантите, административното осигуряване се осъществява от ВМА. Научните ръководители се предлагат от съответната катедра, заявила докторантурата и се утвърждават от Академичния съвет. Всички зачислени докторанти имат индивидуални учебни планове, приети от Катедрения съвет и съответно утвърдени от АС на ВМА.

За научни ръководители се назначават хабилитирани лица от академичния състав от съответната специалност. По този начин се постига съчетаване на отговорността за целите на докторантурата с методическото и административно начало в хода на обучението и изследването. Текущата дейност на докторанта се контролира от Научния ръководител и периодично се обсъжда в Катедрения съвет. Ежегодно, в края на учебната година, в Катедрения съвет се представя отчет за хода на докторантурата и предложение за атестиране на докторанта по образец - за редовните докторанти на тримесечие и за задочните - за календарната година. Установена практика е разработените части от дисертацията и нейният окончателен вариант да се обсъждат в Катедрените съвети и да се приемат с обикновено мнозинство на присъстващите.

Съгласно Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности във ВМА, в служба “Учебна и научно-изследователска дейност” и в Катедрата се съхранява документацията за прием и обучение на докторантите, като периодично се анализира и обновява.

ВМА изгражда и прилага процедури за разработване, одобряване, наблюдение и обновяване на докторските програми при съдействието на високо квалифицирани учени и представители на други заинтересовани страни. Учебната документация по настоящата докторска програма е съобразена с нейната специфика и следва своите задължителни академични стандарти.

Констатации за изпълнение на критерий 2.1:

Докторската програма по „Гастроентерология“ в Клиниката по гастроентерология към Катедрата по „Гастроентерология, чернодробно-панкреатична хирургия и трансплантология“ при ВМА-София е разработена в съответствие със съвременните постижения на науката, с ясно дефинирани цели, задачи, методология, очаквани резултати и е сравнима с подобни у нас и в Европа. Разработени са стандарти, създадена е организация в Клиниката за непрекъснатия им мониторинг: учебна документация, изработване и оценяване на програмите, етап на работа, контрол на достоверността и автентичността на разработките, позволяващи своевременна защита, професионална мобилност и успешна реализация на пазара на труда.

Стандарт 3. Обучение, преподаване и оценяване, ориентирани към студентите.

Критерий 3.1. Съществува система от правила и дейности, свързани със стимулиране на мотивацията и активната позиция на докторантите в процеса на обучението и провеждането на научни изследвания, както и подготовката на дисертационния труд.

В Правилника за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности във Военно-медицинска академия са приети количествени критерии, които следва да се изпълнят от докторантите, за да придобият ОНС „Доктор“. Изискват се минимум пет пълнотекстови публикации, от които четири по темата на дисертационния труд и четири резюмета от участия в научни форуми.

3.1.1. Провеждането на обучението е ориентирано към специфичните потребности на докторантите във ВМА-София. Обучението се осъществява чрез участието им в

специализирани лекционни курсове, изнасяни от хабилитирани преподаватели, участие в организирането и провеждането от самите тях на практически и семинарни занятия по преподаваните дисциплини, свързани със специалността, участие в курсове, конференции и семинари, организирани по време на обучението. Докторантите към ВМА-София участват в докторантско училище, в което придобиват допълнителни практически умения за изготвяне на литературна справка, планиране и провеждане на научни разработки, оформяне на научни публикации. **Във ВМА е осигурен достъп до най-големите световни и европейски научно-изследователски бази данни**, лицензирани от Министерството на образованието и науката: *ISI Web of Science, Scopus u EBSCO*.

3.1.2. Докторантите във ВМА се обучават по индивидуален учебен план, изготвен на основание на докторската програма по специалността, уточнен и подписан от Научния ръководител и утвърден на заседание на Академичния съвет на ВМА. Обучението на докторантите е съобразено със съвременните научни постижения и са осигурени условия на институционално и на катедрено ниво.

На институционално ниво обучението на докторантите във ВМА се осъществява по система, която непрекъснато се актуализира с развитието на научните постижения. Създадено е и успешно работи Училище за докторанти. Дейността му е насочена към развитието и разширяването на научния и изследователски потенциал на научната организация, чрез организиране и координиране на обучението, свързано с придобиването на образователната и научна степен “Доктор”, адекватно на обществените потребности в условията на засилена конкурентост и икономика, базирана на знанието. Мисията на докторантското училище към ВМА е да обучава висококвалифицирани специалисти за условията на глоболизиращата се световна икономика на 21-ви век, които са готови да заемат водещи позиции както в академичните среди, така и в областта на медицинската практика и управлението на здравеопазването. Училището за докторанти организира специализиран интензивен курс с цел да се подпомогнат младите научни работници при изготвянето и оформянето на публикации и при разработването на дисертационните им трудове.

В сайта на ВМА има специален раздел „В помощ на докторанта”, в който са представени курсовете за обучение на докторантите в докторантското училище: „Курс за докторанти”, курс „Подготовка на научна публикация”, курс „Техническо оформление на дисертационен труд”. Докторантското училище се координира от служба „УНИД“, под прякото ръководство на Заместник-началника на ВМА по учебно-научната дейност.

Периодично във ВМА се организират специализирани езикови курсове за подготовка както на преподавателския състав, така и на докторанти.

Формите на обучение на докторантите на катедрено ниво са: тематични курсове, семинари, срещи за обсъждане на актуални теми, амостоятелна подготовка за изпити, усвояване на експериментални методи и провеждане на научни разработки.

Важно значение за подготовката на докторантите по Гастроентерология има и сътрудничеството с други институти: Медицински Университет - София, СУ „Св. Климент Охридски“ - София, МУ „Проф. д-р Параскев Стоянов“ - Варна. Тези контакти допълват и разширяват възможностите за обучение на докторанти, за съвместни научни разработки, за участие в международни научни форуми и са предпоставка за прилагане на съвременни образователни форми и методи в подготовката по докторската програма.

3.1.3. Индивидуалните учебни планове на докторантите конкретизират служебните етапи при подготовка на дисертационния труд. Индивидуалният учебен план се съхранява в досието на докторанта в служба “Учебна и научно-изследователска дейност” и в документацията на Катедрата.

Контролът по спазване на индивидуалния план се осъществява регулярно от Научния ръководител. В края на всяко тримесечие от периода на обучението редовните докторанти трябва да представят отчети, в които се описват преминалите етапи от обучението си, научните изследвания, постигнатите резултати през периода. Тези отчети, подписани от Научния ръководител, се представят за обсъждане на Катедрен съвет.

Изпълнението на индивидуалните учебни планове от докторантите се следи от Научния ръководител и Ръководителя на катедрата. Всяка завършена година от подготовката на докторанта трябва да завърши с годишен отчет за изпълнението на индивидуалния план, обсъден на КС, където се гласува атестационна оценка и приемане насоки за следващите етапи на подготовка.

3.1.4. Във ВМА приемът и обучението на докторанти се регламентира от съответните нормативни документи. Катедрата подпомага участието на докторантите в научни форуми у нас и в чужбина, както и публикации в наши или чужди списания, където докторантите излагат своите постижения. Научните публикации, авторефератите и дисертационните трудове на докторантите във ВМА-София се публикуват и са достъпни в интернет пространството.

3.1.5. Създадена е комисия за разглеждане на жалби от докторанти. През отчетния период в Катедра „Гастроентерология, чернодробно-панкреатична хирургия и трансплантология“ няма регистрирани случаи на жалби от докторанти. За периода 2016-2023г. жалби от докторанти от други специалности не са постъпвали във ВМА.

Констатации за изпълнение на критерий 3.1:

Подготовката на докторантите по “Гастроентерология” в Клиниката по Гастроентерология на Катедра „Гастроентерология, чернодробно - панкреатична хирургия и трансплантология“ се реализира със съвременни образователни форми и научни методи по индивидуален план и чрез участие в колективно обучение. Всички етапи са контролирани ефективно от прекия ръководител на научното звено и чрез обсъждане на отчетите и резултатите от работата на докторантите. Всички елементи от докторантските процедури са отразени в административната документация на ВМА-София и в индивидуалното досие в катедрата.

Стандарт 4. Прием, развитие, признаване и дипломиране на студентите.

Критерий 4.1. Изградени са структури и са разработени вътрешно-нормативни документи (правилници, разпоредби, инструкции) за функционирането на системата - от приема на докторантите включително до и след тяхната професионална реализация.

За докторанти се приемат лица, които притежават диплома, съответстваща на ОКС „Магистър”. Те се обучават за срок до три години в редовна, до 5 години в самостоятелна форма на обучение и четири години в задочна форма на обучение. Докторанти се приемат

само по акредитираните докторски програми чрез конкурсен изпит. Във ВМА акредитираните докторски програми са 34.

Във ВМА функционира служба “Учебна и научно-изследователска дейност” който има за задача да контролира и проследява функционирането на системата и спазването на всички стъпки от приема на докторанта до тяхната професионална реализация. Към службата се поддържа електронен регистър база данни за пълен контрол на състоянието на докторантите по докторски програми и др. критерии.

Заповедта на Министъра на отбраната за обявяване на места за редовни и задочни докторанти се обявяват в Държавен вестник и на web страницата на ВМА. Процедурите за заемане на академичните длъжности се откриват с решение на Академичния съвет на ВМА по предложение на катедрените съвети на приемащите структурни звена за провеждане на конкурс. Конкурсът се обявява в "Държавен вестник" и на интернет страницата на ВМА. . Всички обяви в интернет страницата по този правилник съдържат дата на публикуване. Оценяването на дисертационните трудове за придобиване на научни степени се извършва от Научно жури. За всяка конкретна процедура съставът на Научното жури се утвърждава от Академичния съвет, по предложение на ръководителя на първичното звено - Катедрата.

4.1.1. В приетия Правилник за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности във ВМА са описани процедурите, които обхващат всички етапи от пътя на докторанта. През атестационния период основен документ за подготовката на докторанти е Правилникът за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности във ВМА и приложенията към него. Всяка промяна в този Правилник по отношение на докторските програми се отчита своевременно в текущите процедури.

4.1.2. Във ВМА се прилагат разнообразни форми за включване на студенти и докторанти в изпълнението на научно-изследователски проекти и научни прояви: участие в научни колективи на съответни звена, участие в изследователски екипи на външни организации, участие в изследователски проекти, индивидуално разработване на изследователски проект. Тези форми се популяризират чрез различни информационни средства.

Включването на докторанти в научно-изследователската дейност е основно направление за реализиране на една от основните цели - постигане на оптимален баланс на изследователска дейност и обучението. Осигурена е възможност за публикуване на техни статии в различни печатни научни издания (списания, сборници с научни публикации и др.).

Част от заглавията (Military Medicine; Medecine et Armees; Revue Internationale des Services de Sante des Forces Armees; Journal of Royal Army Medical Corps, Medical Corps International Forum) се получават единствено в библиотеката на ВМА, като същевременно се ползват и от другите сродни библиотеки в страната.

Докторантите от Катедра „Гастроентерология, чернодробно-панкреатична хирургия и трансплантология“ могат да публикуват най-значимите си достижения в специализираните научни списания „Военна медицина“ - ISSN-1312-2746 (официално издание на Българското научно дружество по военна медицина и Военно-медицинска академия), „Превантивна медицина“ - ISSN-1314-5681 и Balkan Military Medical Review - ISSN-1107-6275 (списание на Балканския военно-медицински комитет).

4.1.3. ВМА има сключени договори за сътрудничество с висши училища и научни организации за мобилност на преподаватели, специализанти и докторанти. Докторантите във

ВМА имат възможност да разработват част от трудовете си в други структури в България и Европа, съгласно сключените 34 договора за сътрудничество между ВМА и други институции. Участието на докторантите във ВМА в научната продукция и в научните форуми през периода е 10%.

4.1.4. Във ВМА съществуват условия за реализиране на нормативно уредените процедури по приема, обучението и реализацията на докторантите. През периода 2016-2023г. един външен докторант е защитил успешно дисертационен труд по научната специалност „Гастроентерология“, един докторант е зачислен, а четирима докторанти са отчислени с право на защита и са защитили дисертации за ОНС “Доктор”.

Констатации за изпълнение на критерий 4.1:

В Клиниката по Гастроентерология на Катедра „Гастроентерология, чернодробно-панкреатична хирургия и трансплантология“ на ВМА-София има изградена организация, детайлни процедури и строга административна система за работа с докторантите във всички етапи на тяхната подготовка. Те се включват активно в научно-изследователски проекти. Сътрудничеството с други научни организации осигурява подобряване на качеството на обучение и кариерното развитие на докторантите.

Стандарт 5. Преподавателски състав.

Критерий 5.1. Висшето училище или научната организация има разработена политика за осигуряване на качествен академичен състав, за подготовка на докторанти, която е част от стратегията за развитие на институцията.

5.1.1. В направлението на докторската програма по „Гастроентерология“ във ВМА за периода 2016-2023г. работят на трудов договор двама професори, трима доценти и един главен асистент.

Посоченият академичен състав от катедра „Гастроентерология, чернодробно-панкреатична хирургия и трансплантология“ е с висока професионална квалификация и научно-преподавателско ниво, с дългогодишен лекарски, преподавателски и научен стаж, отлична теоретична и практическа подготовка и висок професионализъм.

ВМА спазва законовите изисквания и всички разработени документи, свързани с подбора и развитието на академичния състав.

Утвърден е официално установен ред за атестиране и самоатестиране на преподавателите, в съответствие със Закона за висшето образование, чл.57 (1), (2) и Правилника за устройството и дейността на ВМА. Членовете на академичния състав се атестират в следните срокове: Нехабилитирани лица - веднъж на три години; Хабилитирани лица - веднъж на пет години.

Атестационната оценка е комплексна - оценява се преподавателската, научно-изследователската, административната и други дейности на атестираното лице. Атестирането на академичния състав се извършва въз основа на самостоятелна комплексна оценка в разработената атестационна карта на преподавателя във ВМА. Отчита се студентското мнение чрез провеждане на анонимни анкети периодично, или по преценка на Атестационната комисия.

5.1.2. От Катедрата в НАЦИД са регистрирани пет хабилитирани лица в направление „Гастроентерология”, като един от доцентите е напуснал ВМА.

Съществува разгърната научно-изследователска дейност по тематиката на специалността на хабилитирания академичен състав, участващ в обучението на докторантите, независимо от високата учебна натовареност на целия академичен състав (хабилитирани и асистенти).

Публикационната активност на академичния състав на Катедрата за атестирания период е следната - публикации в български периодични издания - 84, в чуждестранни издания - 41, участие в конгреси, конференции, симпозиуми с отпечатани резюмета в България - 11, конгреси, конференции, симпозиуми с отпечатани резюмета в чужбина - 5, учебници и монографии - 2.

5.1.3. В катедра „Гастроентерология, чернодробно-панкреатична хирургия и трансплантология“ се поддържа висока научно-изследователска активност на преподавателския състав. Периодично се анализират и оценяват резултатите, актуализират се приоритетите, съобразно световните и европейски стандарти и националните потребности. Хабилитираните преподаватели са с много добра теоретична и практическа подготовка, висок професионализъм и опит в учебната, научно-изследователската и практическата работа.

Членовете на академичния състав на Катедрата са отлични специалисти и утвърдени експерти в съответната област. Хабилитираните преподаватели участват в различни изпитни комисии - държавни изпитни комисии за специалност, локални комисии за зачисляване на специализанти и докторанти, в научни журита при процедури за хабилитация. Те са консултанти и ръководители на специализанти, докторанти, експерти и т.н.

Констатации за изпълнение на критерий 5.1:

Подготовката на докторантите се осъществява от хабилитирани преподаватели със специалност „Гастроентерология” на трудов договор към ВМА с богат професионален опит, които развиват активна научно-изследователска дейност, свързана тематично с докторантурата и оповестена чрез участие в научни форуми и висока публикационна активност. Академичният състав упражнява системна експертна и консултантска дейност по гастроентерология, благодарение на успешните си изяви и практики по специалността.

Стандарт 6. Учебни ресурси и подпомагане на студентите.

Критерий 6.1. Висшето училище или научната организация развива материално-техническа и информационна база, необходима за учебно преподавателската, научноизследователската, художествено-творческата и спортна дейности.

6.1.1. Катедра „Гастроентерология, чернодробно-панкреатична хирургия и трансплантология“ разполага със собствена учебна зала. ВМА разполага със зали, които могат да се използват от всички научни направления както следва: 1 компютърна зала с 10 работни места с инсталирани програми за самообучение; кинозал с 500 места, аула с 200 места и 10-та зала със 150 места; 18 учебни зали с по 25 места, експериментално отделение и всички съвременни средства за презентиране. За докторантите е осигурена възможност за работа в кабинети с поне едно работно място с компютър и достъп до мрежата.

6.1.2. Във ВМА е създадена и се поддържа необходимата материална база, осигуряваща условия за учебна и изследователска дейност на докторантите. ВМА разполага със служба по експериментална медицина, където могат да се извършват опити, свързани с обучението по докторската програма. Изградената материално-техническа база за

обучение и изследователска дейност на докторантите е в съответствие със спецификата на научната специалност.

Катедра „Гастроентерология, чернодробно-панкреатична хирургия и трансплантология“ разполага с материално-техническа база и апаратура за високотехнологични изследвания.

6.1.3. Докторантите в лабораториите на Катедра „Гастроентерология, чернодробно-панкреатична хирургия и трансплантология“ имат на разположение учебни пособия и специализирана литература. Библиотеката на ВМА разполага с богат собствен фонд от над 30000 библиотечни единици български и чуждестранни медицински издания от последните години, набор от собствени учебни материали на магнитен носител, достъп до Internet и собствено разработени диагностично-терапевтични алгоритми. На обучаващите се предоставят научните публикации, монографии, сборници и учебници издавани с участието на членове от състава на клиниката.

През оценявания период преподавателите в Катедрата са включени като лектори и асистенти в програмите за обучение на студенти и специализанти. Осигурен е достъп до бази данни PubMed/MEDLINE (US National Library of Medicine), EBSCO Host, Google Scholar, Research Gate и Directory of Open Access Journals (DOAJ). Библиотеката на ВМА членува в Българския информационен консорциум (БИК).

Има възможност да се регистрират и отдалечен достъпи посредством компютърна мрежа с работни места във всички катедри, клиники и лаборатории (автоматизирана болнична система). Достъпът до Интернет е денонощен и “online”. В библиотеката работят библиотекар и библиограф. Дейността на библиотеката се състои в работа с читатели, които получават устни и писмени справки.

За провеждане на учебния процес ВМА осигурява различна аудио-визуална техника. За онагледяване и озвучаване на учебния процес, клиниката има възможност да използва следната апаратура: мултимедии;телевизори; преносими компютри (лаптопи); видеокамери; преносими екрани; цифрови записващи устройства; DVD/CD/VHS плейър; видеокасети и DVD.

Катедрата разполага с диагностична апаратура и консумативи, необходими за процеса на обучение. Обучението на студентите и специализантите е обезпечено от хабилитирани лица и специалисти по специалността с над 20 години стаж по специалността. Преподавателите имат научната степен „доктор”.

6.1.4. Докторантите във ВМА имат възможност да публикуват с списание „Военна медицина”, издание на ВМА и Научното дружество по военна медицина, което излиза с 4 книжки годишно и е индексирани в списъците на НАЦИД. Друга възможност за публикуване е списанието Balkan Military Medical Review, издание на Балканския Военно-медицински Комитет. Докторантите имат възможност заедно с водещи специалисти в съответната област да публикуват резултати от научните си разработки в списания, реферирани в западни бази данни.

Разходите по обучението на един редовен докторант за 3 години са приблизително 11000лв, /включват се стипендиите за 3 години, разходите по библиотечно-информационни материали, предпечатна обработка и текстообработка на материалите, дисертационния труд и разходите за жури/. Финансови средства за статистическа обработка не се планират. Разходите за консумативи, лабораторни изследвания и др., тъй като се свързват с диагностично-лечебния процес в съответната клиника и не се извършват самоцелно (единствено и само за нуждата на съответната докторантура), не се изчисляват отделно.

Всички разходи за всяка една докторантура се разглеждат в Съвета по отбрана след аргументирано становище на Началника на ВМА.

Констатации за изпълнение на критерий 6.1:

ВМА разполага с материално-техническа и информационна база с богати библиотечни ресурси за теоретична учебно-преподавателска дейност и предлага адекватен академичен комфорт през жизнения цикъл на докторантите по гастроентерология. Базата на ВУ обезпечава теоретичната и практическа подготовка на докторантите. Творческата активност на докторантите се стимулира строго регламентирано в организационен и финансов аспект, което се доказва от участията им в научни форуми, реализация на проекти и публикационната им активност.

Стандарт 7. Управление на информацията.

Критерий 7.1. Висшето училище или научната организация имат изградена организация за управление на информацията, свързана с обучението и реализацията на докторантите.

ВМА има изградена вътрешна информационна система (Форум), в която се публикува актуална информация, свързана с учебния процес на докторанти, специализанти и курсисти. Отделно информацията е публично достъпна и чрез уеб сайта на ВМА (www.vma.bg). Отдел „Учебна и научноизследователска дейност“ към ВМА разполага с необходимата техника и се извършва предпечатна подготовка, разпечатване на документи, статии, доклади, постери и научни публикации на академичния състав и другите служители от Военномедицинската академия при участие в наши и международни научни форуми.

По 7.1.1. Във ВМА се събира и анализира информация за дейността на вътрешните структури за разработването и прилагането на политиката за осигуряване на качеството (включително външни заинтересовани страни), осъществяваните процедури за одобряване и обновяване на учебната документация на докторската програма, развитието и успеваемостта на докторантите, удовлетвореността на докторантите от качеството на обучение, учебните ресурси и наличната подкрепа за докторантите и кариерното развитие на завършилите докторанти се извършва с провеждане на редовни анкети сред докторантите и академичния състав. Анкетният лист за провежданите анкети е разгледан и приет от Академичния съвет на ВМА. Анкетите се провеждат и анализират от катедра «Военна медицина» и се публикуват в списание «Военна медицина».

По 7.1.2. Във ВМА периодично се обсъждат и анализират на заседание на Академичния съвет и се огласяват чрез публикуване в списание «Военна медицина» резултатите, свързани с управлението на качеството на обучение и необходимостта от промяна, ако такава е наложителна.

Констатации за изпълнение на критерий 7.1:

ВМА има изградена стройна система за управление на информацията относно качеството на обучение на докторантите. Функционирането на системата се осигурява от редовното обновяване на докторските програми, административната подкрепа, собствената документация, периодичните външни и вътрешни одити и публичното оповестяване на ефективността на резултатите.

Стандарт 8. Информация за обществеността.

Критерий 8.1. ВУ публикува информация за: приети документи и учебна документация на докторската програма; решения и резултати от одити, свързани с качеството на обучение на докторантите и на академичния състав; решения от академични и факултетни съвети; проведени университетски форуми с участието на докторанти.

По 8.1.1. ВМА осигурява процедури и практика за устойчиво публикуване на необходимата информация за възможностите и постиженията при изследванията в областта на докторската програма.

Основно място за публикуване на обществено достъпна информация е сайта на ВМА. В него се публикува информация за докторските програми; работни и нормативни документи, отнасящи се за хода и процедурата на обучение. Чрез сайта на ВМА се дава обществена информацията за обявените, текущите и приключилите процедури за придобиване на ОНС „Доктор“. Там е достъпна и актуална информация за наредби, правилници, решения на Общо събрание, решения на Академичния съвет. В панела „Научноизследователска дейност“ – от падащото меню „Конкурси“, докторантите могат да се осведомят за текущите конкурси, а в падащото меню „Процедури“ за предстоящите и защитени дисертации във ВМА. Периодично се организират научни конференции, на които учени, докторанти и студенти представят свои разработки и резултати, като представените резултати след оформянето им в публикации, според изискванията и рецензирането им от специалисти се публикуват цялостно или в резюмиран вид в съответните специализирани списания и сборници.

По 8.1.2. Информацията относно възможностите за мобилност на докторантите се получава в Библиотеката на ВМА, където се намират *19-те договора за сътрудничество между ВМА и други лечебни заведения.*

По 8.1.3. На докторантите е дадена възможност при условие, че имат одобрен и включен в програмата на съответното научно мероприятие доклад или постер да го представят на съответното научно мероприятие в страната или чужбина, като разходите за пътни, дневни, квартирни пари и такса участие се поемат от ВМА. Изключително авторитетен форум, в който активно участие с доклади и постери участват докторантите на ВМА е ежегодният конгрес на Балканския военномедицински комитет /БВМК/, създаден по инициатива на Военномедицинска академия с участието на военномедицинските служби на Албания, България, Гърция, Румъния, Сърбия и Турция.

Констатации за изпълнение на критерий 8.1:

В Клиниката по Гастроентерология на Катедра „Гастроентерология, чернодробно-панкреатична хирургия и трансплантология“ при ВМА-София се предоставя системна информация за учебната документация и качеството на обучение на докторските програми, постиженията на докторантите, участието им в научни форуми, публикационната активност и иновационните резултати в работата им.

Стандарт 9. Текущ мониторинг и периодичен преглед на програмите.

Критерий 9.1. Регулярен мониторинг (преглед) и актуализиране на докторските програми, съобразно еволюцията на научните знания, изследвания и технологии.

Докторските програми подлежат на постоянен контрол и мониторинг от страна на ръководителя на Катедрата – обучаващо звено и от научния ръководител на докторанта. Те се разглеждат периодично и се променят при необходимост с участието на докторантите и другите заинтересовани страни. Събраната информация се анализира и програмата се адаптира, за да се гарантира, че е актуална. Ревизираните параметри на програмата се публикуват. Индивидуалните програми са динамични и зависят от хода на докторантурата.

Предлаганата докторска програма по “Гастроентерология” има стройна и работеща организация на учебната и научно-изследователската дейности, осигуряваща рамката на

образователната и научна степен „Доктор“. Програмата позволява гъвкаво адаптиране на съдържанието на учебната и научно-изследователската работа към конкретните задачи на научната тема и индивидуалните качества на докторанта. Това дава възможност на всеки докторант да избира допълнителни курсове на обучение (присъствени или online), които осигуряват знания и умения по конкретната научна тема на дисертацията, да участват в съвместни проекти с други ВУ или научни организации, да участват в програми за мобилност и международен обмен.

9.1.1. Организацията на докторските програми изисква редовни отчети пред Катедрения съвет и Академичния съвет. Това позволява академичният състав на Клиниката по пневмология и фтизиатрия и ръководството на ВМА също да упражняват редовен мониторинг на работата на докторантите и на докторските програми. Това позволява да се оцени актуалността на програмата, степента на научно-приложния ѝ характер и възможностите ѝ за реализиране. Периодичните наблюдения оценяват адекватността на натовареността на докторантите, степента им на удовлетвореност от постигнатите резултати.

9.1.2. ВМА осигурява процедури и практики при планирането и изпълнението на дейностите по повишаване на ефективността на докторантските програми. С цел повишаване ефективността на докторските програми периодично се обсъждат на представените отчети за извършена работа по индивидуалните програми на докторантите. Отделно, на катедрен съвет, се обсъжда дисертационния труд на докторантите преди официалната защита. Осигурява се възможност на докторантите да участват в собствени или колективни научно-изследователски проекти, национални и международни форуми, и допълнителни курсове на обучение, което повишава ефективността на дисертационните разработки.

Констатации за изпълнение на критерий 9.1:

В Клиниката по Гастроентерология на Катедра „Гастроентерология, чернодробно-панкреатична хирургия и трансплантология“ при ВМА-София се осъществява редовен мониторинг и осъвременяване на докторските програми, съобразно актуалната научна информация.

Стандарт 10. Циклично външно осигуряване на качеството.

Критерий 10.1. Висшето училище или научната организация осъществяват планирани дейности за самооценяване и външни оценки на докторските програми.

10.1.1. Цикличното външното осигуряване на качеството на докторантурите във ВМА се осъществява от специалисти във Медицинския Университет „Проф. д-р П. Стоянов” - Варна. Съгласно „Стандарти и насоки за осигуряване на качеството в Европейското пространство за висше образование (ESG)”, докторските програми са обект на периодично външно оценяване, което се базира на взаимодействието между двете институции и се основава на изготвения доклад-самооценка, доказателствения писмен материал и представения материал на срещите. Форма на външна оценка са и регулярно провежданите акредитации на програмите от НАОА.

Всяка докторска програма е обект на следакредитационно наблюдение и контрол. ВМА ежегодно изготвя график на докторските програми, подлежащи на актуализация и акредитация. Изготвените самооценки по докторските програми се представят на заседание на АС. Въз основа на доклад-самооценка докторските програми биват акредитирани и оценявани циклично на 5-годишен период.

ВМА периодично преминава през външно осигуряване на качеството, вкл. и на докторските програми. Голяма част от докторските програми са претърпели промяна в резултат на препоръките от външни оценки. Изпълняват се решенията на Академичния съвет за отстраняване слабостите от предходните акредитации.

Констатации за изпълнение на критерий 10.1

В Клиниката по Гастроентерология на Катедра „Гастроентерология, чернодробно-панкреатична хирургия и трансплантология“ при ВМА-София се преминава циклично през самооценка и външно оценяване, което поддържа и подобрява качеството на докторската програма.

Въз основа на направените констатации, ПКЗС предлага на Акредитационния съвет да даде право на Военномедицинската академия да провежда обучение по докторската програма „Гастроентерология“ от професионално направление 7.1. Медицина.

Председател на ПКЗС:

Проф. д-р Здравко Каменов, дм